

ועד ארגיעה, ועד רגע מיבעי ליה, מאי ארגיעה. אלא, עד כמה יהא קיומא דלהון בעלמא, עד זמנא דייתי, ויהא לי נייחא מפולחנא קשיא דעלוי. ובזמנא דארגיעה, ישתצי לשון שקר, אינון דקראן אלהא, למאן דלאו הוא אלהא. אבל ישראל דאינון שפת אמת, פתיב בהו, (ישעיה מג) עם זו יצרת לי תהלתי יספרו.

נזכרתי פעם אחת שהייתי הולך עם רבי אלעזר, פגש בו הגמון. אמר לרבי אלעזר, אתה מכיר את תורת היהודים? אמר לו, מכיר. אמר לו, האינכם אומרים שאמונתכם אמת ותורתכם אמת, ואנו שאמונתנו שקר ותורתנו שקר?! והרי כתוב, שפת אמת תפון לעד ועד ארגיעה לשון שקר? אנו מימות העולם עומדים במלכות ולא סרה מננו לעולמים דור אחר דור, תפון לעד ודאי. ואתם מעט ה'ה לכם במלכות, ומיד סרה מכם, והפסוק התקיים בכם שכתוב ועד ארגיעה לשון שקר.

אמר לו, אני רואה בך שאתה חכם בתורה. תפח רוחו של אותו האיש. אלו אמר הכתוב שפת אמת כוננת לעד - ה'ה כמו שאמרנו. אבל לא כתוב אלא תפון, עתידה שפת אמת שתפון מה שאין כף עכשו, שעכשו שפת שקר עומדת, ושפת אמת שוככת לעפר, ובאותו זמן של אמת תעמד על קיומה ומתוך ארץ תצמח, אז שפת אמת תפון לעד וגו'.

אמר לו אותו הגמון, אשריך, ואשרי העם שיורשים תורת אמת! אחר ימים שמעתי שהתגיר. הלכו, הגיעו לשדה אחת והתפללו תפלתם. כיון שהתפללו תפלתם, אמרו, מכאן

ועד ארגיעה, ועד רגע מיבעי ליה, מאי ארגיעה. אלא, עד כמה יהא קיומא דלהון בעלמא, עד זמנא דייתי, ויהא לי נייחא מפולחנא קשיא דעלוי. ובזמנא דארגיעה, ישתצי לשון שקר, אינון דקראן אלהא, למאן דלאו הוא אלהא. אבל ישראל דאינון שפת אמת, פתיב בהו, (ישעיה מג) עם זו יצרת לי תהלתי יספרו.

אדברנא חדא זמנא דהוינא אזיל בהדי רבי אלעזר, פגע ביה הגמוןא, אמר ליה לרבי אלעזר, אנת ידעת מאורייתא דיהודאי. אמר ליה ידענא. אמר ליה, לית אתון אמרין דמהימנותא דלכון קשוט, ואורייתכון קשוט, ואנן דמהימנותא דילן שקר, ואורייתא דילן שקר. והא כתיב שפת אמת תפון לעד ועד ארגיעה לשון שקר. אנן מיומין דעלמא, קיימין במלכותא, ולא אעדי מינן לעלמין, דרא בטר דרא, תפון לעד ודאי. ואתון, זעיר הוה לכו מלכותא, ומיד אעדי מנכון, וקרא אתקיים בכו דכתיב ועד ארגיעה לשון שקר. אמר ליה, חמינא בך דאנת חכים באורייתא.

תפח רוחיה (ד' קפ"ח ע"ב) דההוא גברא. אלו אמר קרא, שפת אמת כוננת לעד, הוה כדקאמרן, אבל לא כתיב אלא תפון, זמינא שפת אמת דתפון, מה דלאו הכי השתא, דהשתא שפת שקר קיימא, ושפת אמת שכיבא לעפרא, ובההוא זמנא דאמת יקום על קיומיה, ומגו ארץ תצמח, פדין שפת אמת תפון לעד וגו'.

אמר ליה ההוא הגמון, זכאה אנת. וזכאה עמא דאורייתא דקשוט ירתין. בטר יומין שמענא דאתגיר. אזלו, מטו חד בי חקל, וצלו צלותהון. כיון דצלו צלותהון,

והלאה נתחבר בשכינתא, ונזיל
ונתעסק באורייתא.

פתח רבי יוסי ואמר, (ישעיה מא) הן
יבשו ויכלמו כל הנחרים בך וגו'.
עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות
לישראל כל אותן טובות שאמר
על ידי נביאי האמת, וישראל
סבלו עליהם כמה רעות בגלותם.
ואלמלא כל אותן טובות
שמחכים ורואים שפנתובים
בתורה, לא היו יכולים לעמוד
ולסבל את הגלות.

אבר אוליך לבי מדרשות,
פותרים ספרים, ורואים כל אותן
טובות שמחכים, ורואים
שפנתובים בתורה שהבטיח להם
הקדוש ברוך הוא עליהם,
ומתנחמים בגלותם, ושאר
העמים מחרפים ומגדפים אותם
ואומרים: איה אלהיכם? איה
אותן טובות שאתם אומרים
שמעדות לכם, וכי כל עמי
הארץ יתבישו מכם?

זהו שפנתוב, (שם טו) שמעו דבר ה'
החרדים אל דברו אמרו אחיכם
שנאיכם וגו'. מה זה החרדים אל
דברו? אלו שסבלו כמה רעות,
כמה שמועות שמעו אלה על
אלה ואלה אחר אלה וחרדו
עליהן, כמו שנאמר (ירמיה ל) כי וגו'
קול חרדה שמענו פחד ואין
שלום וגו'. אותם חרדים תמיד
אל דברו כשנעשה הדין.

אמרו אחיכם שנאיכם - אלה הם
אחיכם בני עשו. מנדיכם - כמו
שנאמר (איכה ד) סורו טמא קראו
למו. שאין עם שמבזים אותם
בפנים ורוקקים בפני ישראל כמו
בני אדום, וכלם אומרים
שטמאים כמו נדה, וזהו מנדיכם.
למען שמי יכבד ה', אנו (שאומרים)
בני אל חי, שבנו יתכבד שמו, אנו
שולטים על העולם בשביל אותו
שנקרא גדול, (בראשית כז) עשו בנו

אמרו מפאן ולהלאה נתחבר בשכינתא, ונזיל
ונתעסק באורייתא.

פתח רבי יוסי ואמר, (ישעיה מא) הן יבשו ויכלמו
כל הנחרים בך וגו'. זמין קדשא בריך
הוא למעבד לישראל, כל אינון טבאן,
דקאמר על ידי נביאי קשוט, וישראל סבלו
עליהון, כמה בישין בגלותהון. ואלמלא כל
אינון טבאן דקא מחפאן וחקאן פתיבין
באורייתא, לא הוו יכלין למיקם ולמסבל
גלותא.

אבר אוליך לבי מדרשות, פתחין ספרין,
וחקאן כל אינון טבאן, דקא מחפן,
וחקאן פתיבין באורייתא, דאבטח לון קדשא
ברוך הוא עליהו, ומתנחמין בגלותהון,
ושאר עמין מחרפין ומגדפין לון, ואמרי אן
הוא אלהכון, אן אינון טבאן דאתון אמרין
דזמינין לכון, וכי כל עמין דעלמא יכספון
מנייכו.

הרא הוא דכתיב, (ישעיה טו) שמעו דבר יי'
החרדים אל דברו אמרו אחיכם
שונאיכם וגו'. מאי החרדים אל דברו, אינון
דסבלו כמה בישין, כמה שמועות שמעי,
אלין על אלין, ואלין בטר אלין, וחרידן
עליהון, כמה דאת אמר (ירמיה ל) פי וגו' קול
חרדה שמענו פחד ואין שלום וגו'. אינון
חרדים תדיר אל דברו פד אתעביד דינא.

אמרו אחיכם שונאיכם, אלין אינון אחוכון
בני עשו. מנדיכם, כמה דאת אמר (איכה
ד) סורו טמא קראו למו. דלית עמא דקא מבזין
לון באנפי, ומרקקין באנפייהו לישראל כבני
אדום. ואמרי כלהו מסאבין בפנדה, ודא איהו
מנדיכם. למען שמי יכבד יי', אנו (דאמרין) בנוי
דאל חי. די בן יתיקר שמייה. אנון שלטנין על